

ส่วนที่ ๓ : แบบรายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการเด็กไทยพันดี ชีวิมสุขทุกช่วงวัย

๑. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินโครงการเด็กไทยพันดี ชีวิมสุขทุกช่วงวัย ตำบลป่าเสมาส อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส พบร้าผู้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ ใบอนุญาตเรียนโรงเรียนบ้านภาลอชีรา จำนวน ๕๖ คน เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านชาрайอ จำนวน ๙๙ คน ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสละ จำนวน ๕๙ คน ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชาрайอ จำนวน ๓๗ คน และผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภาลอชีรา จำนวน ๓๑ คน โดยการให้ความรู้เรื่อง ปัญหาสุขภาพซึ่งปากในปัจจุบัน อาการภาระโรคพันธุ สาเหตุของการเกิดโรคพันธุ ระยะของการเกิดโรคพันธุ การดูแลสุขภาพซึ่งปาก การเลือกผลิตภัณฑ์สำหรับการดูแลสุขภาพซึ่งปาก สาธิตและฝึกปฏิบัติการแปรงฟันจริงในเด็ก ประเมินความรู้และทักษะการแปรงฟันของเด็กและผู้ปกครองก่อนและหลังดำเนินกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบก่อน-หลัง การให้ความรู้ ทำให้เด็กนักเรียนในโรงเรียน และผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสุขภาพซึ่งปาก เพื่อลดอัตราการเกิดโรคพันธุในเด็ก จึงบรรลุประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง ปัญหาโรคพันธุและเฝ้าระวังติดตามสุขภาพอนามัยซึ่งปากเด็กนักเรียน “หมอนพันโนโรงเรียน” (ณ โรงเรียนบ้านภาลอชีรา และโรงเรียนบ้านชาрайอ)

๑. เพื่อให้โรงเรียนมีแกนนำนักเรียนด้านทันตสุขภาพ

๑.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเป็นแกนนำด้านทันตสุขภาพในโรงเรียน

บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะเด็กนักเรียนได้ให้ความสนใจ และความร่วมมือเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินกิจกรรมผ่านไปด้วยดี มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเด็กนักเรียน พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในการให้ความรู้ให้เป็นกันเอง มีการเล่นเกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจง่าย โดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังเข้าร่วมโครงการ พบร้าเด็กนักเรียน มีความรู้เรื่อง การแปรงฟันบ้านโรคพันธุ หลังเข้าร่วมโครงการเด็กนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป) ตอบถูกจำนวน ๑๐ ข้อ จำนวน ๑๔๒ คน จาก ๑๕๕ คน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๖๑ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีการสอนให้คัดกรองโรคพันธุ โดยนำสื่อรูปภาพของฟันปกติ รอยโรคพันธุ และฟันที่ได้รับการบูรณะแล้ว ซึ่งเด็กนักเรียนสามารถแยกโรคพันธุได้อย่างชัดเจน มีการฝึกปฏิบัติการตรวจสอบของตนเอง และเพื่อนด้วยกันเอง โดยมีทันบุคลากรชุด และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยใช้แบบตรวจฟัน และแบบสังเกตการตรวจฟัน พบว่าเด็กนักเรียนสามารถตรวจฟันได้อย่างถูกต้อง ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีการฝึกปฏิบัติการแปรงฟันในแบบจำลองฟันทุกคน พร้อมยังมีการฝึกปฏิบัติทักษะการแปรงฟันจริง โดยควบคุมดูแลโดยทันตบุคลากรอย่างใกล้ชิด และมีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปรงฟันที่ไม่ถูกวิธีทันต์ โดยใช้แบบ

สำเนาอย่าง

นางสาวอาชรา มาหามะ
นักวิชาการพัฒนาการอนุบาล

สังเกตการณ์ประพัน พบร้าเทกนักเรียนมีทักษะในการประพันที่ถูกวิธีและสะอาด จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การประเมินความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพื้นผุในเด็กนักเรียน

๑. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพื้นผุของเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

๑.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุก่อนการพัฒนา พบร้า เด็กนักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูงร้อยละ ๙๐.๐๐ ในประเด็นคำถาม (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันพื้นผุได้ , ๑๐. การรักษาเหื่อออกอักเสบทำได้โดยการขูดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการประพันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟัน เป็นประจำ) ระดับปานกลางร้อยละ ๖๔.๒๐ ในประเด็นคำถาม (๕. ควรเลือกประสีฟันที่ขันประเข็งจะทำให้ประพันได้สะอาด , ๖. ควรประลิ้นทุกครั้งหลังการประพัน) และระดับต่ำร้อยละ ๓๑.๔๐ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำได้โดยดูดอาหารที่เหี้ยวติดฟันง่าย , ๒. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันพื้นผุได้ , ๔. พันน้ำนมไม่จำเป็นต้องรักษา , ๗. การเลือกประสีฟันควรเลือกประที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันประ ด้านมีประจับนัดมีขนาดเหมาะสมกับอายุ , ๘. พันผุระยะเริ่มแรกมีถักขณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำบนตัวฟัน , ๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้พื้นผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย) ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุในเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป)	๒	๙๐.๐๐
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๒	๖๔.๒๐
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๖	๓๑.๔๐

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎรา นามழ
นักวิชาการพัฒนาสารสนเทศ

๑.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพของปากของเด็กนักเรียนและการพัฒนา

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของเด็กนักเรียนที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคฟันผุและรายชื่อ-ก่อนการพัฒนา
พัฒนา (ก=๑๕๕)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนการรับการอบรม(Pre-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยดูแลอาหาร หวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๔๕	๒๙.๐๓	๑๑๐	๗๐.๙๗
๒.	โรคฟันผุเกิดจากแมลงกินฟัน	๕๒	๓๓.๕๕	๑๐๓	๖๖.๔๕
๓.	ยาสีฟันสมฟู่อุดร์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๕๕	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมผุน้ำนมจะเป็นต้องรักษา	๔๕	๒๙.๐๓	๑๑๐	๗๐.๙๗
๕.	ควรเลือกแปรรูปสีฟันที่ขาวแปรรูปแข็งจะทำให้แปรรูปได้สะอาด	๑๐๐	๖๔.๕๒	๕๕	๓๕.๔๘
๖.	ควรแปรรูปทุกครั้งหลังการแปรรูป	๕๙	๒๓.๘๗	๑๕๖	๗๖.๑๓
๗.	การเลือกแปรรูปควรเลือกแปรรูปที่มีชนิด มีการหมอนของปลายขยนแปรรูป ด้ามแปรรูปจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๕๕	๓๕.๔๘	๑๐๐	๖๔.๕๒
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะเสี้ยวขาว และจุดสีดำ บนตัวฟัน	๔๖	๒๙.๖๘	๑๐๙	๗๐.๓๒
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๔๙	๓๑.๖๒	๑๐๖	๖๘.๓๗
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขาดหิน น้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการ แปรรูปน้ำร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๑๒๔	๘๐.๐๐	๓๗	๒๐.๐๐

สรุป จากรายงาน พบร่วมกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนในความคิดของผู้ตอบ
แบบทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ซึ่งมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเมินคำถาม (๑. การ

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอัญชรา มาหานะ
นักวิชาการพัฒนาสารสนเทศ

ป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำได้โดยง่ายดายอาหารที่เห็นยาติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗ (๑. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๔ ๒. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕๕ ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออร์ดซ่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. พันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๗ (๕. ควรเลือกประเลี้ยงฟันที่ขันแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๒ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๘ (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๗ ๗. การเลือกประเลี้ยงฟันควรเลือกประเลี้ยงที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันแปรง ด้ามแปรงจับนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๕ (๘. ฟันผุจะหายเร็วหากมีลักษณะสีขาวๆ แลบจุดสีดำบนด้ามฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๑ (๙. น้ำเปล่าไม่ทำให้ฟันผุหายมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๒ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๘ (๑๐. การรักษาเหล็กอักเสบทำได้โดยการขุดทันน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐

๒. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพื้นผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนา

๒.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุหลังการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนาพบว่า พบว่า เด็กนักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๗๗.๙๖ ในประเด็นคำถาม (๑. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออร์ดซ่วยป้องกันฟันผุได้ , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน , ๘. ฟันผุจะหายเร็วหากมีลักษณะสีขาวๆ แลบจุดสีดำบนด้ามฟัน , ๙. น้ำเปล่าไม่ทำให้ฟันผุหายมีน้ำตาลน้อย , ๑๐. การรักษาเหล็กอักเสบทำได้โดยการขุดทันน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๔.๗๑ ในประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำได้โดยดูแลอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เห็นยาติดฟันง่าย) และระดับต่ำร้อยละ ๕๕.๑๙ ในประเด็นคำถาม (๔. พันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา , ๕. ควรเลือกประเลี้ยงฟันที่ขันแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด , ๗. การเลือกประเลี้ยงฟันควรเลือกประเลี้ยงที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันแปรง ด้ามแปรงจับนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ) ดังตารางที่ ๓

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา นาหามะ
นักวิชาการทั่วไปสารสนเทศ

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นที่ในเด็กนักเรียนก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นที่	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๖	๙๗.๙๖
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๑	๗๔.๗๑
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๓	๕๔.๑๙

๒.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนแยกรายข้อ-หลังการพัฒนา

ตารางที่ ๔ จำนวนร้อยละของเด็กนักเรียนที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคพื้นที่แยกรายข้อ-หลังการพัฒนา ($n=๑๕๕$)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ดูดลองแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคพื้นที่สามารถทำได้โดยง่ายหาก หวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๑๒๒	๗๙.๗๑	๓๓	๒๑.๒๙
๒.	โรคพื้นที่เกิดจากแมลงกินฟัน	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๓.	ยาสีฟันสมฟูลอิร์ดช่วยป้องกันฟันได้	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๔.	พันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา	๔๕	๒๙.๘๔	๗๐	๗๐.๑๖
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ชนแปรงแข็งจะทำให้แปรง พันได้สะอาด	๔๕	๒๙.๗๗	๗๑	๗๐.๒๓
๖.	ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๑๕๕	๑๐๐	-	-
๗.	การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๘๓	๕๓.๕๕	๗๒	๔๖.๔๕
๘.	พันผุรยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำ บนตัวฟัน	๑๕๕	๑๐๐	-	-

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา มาหามะ
ผู้อำนวยการห้องصنราษฎร์ฯ

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๙.	นமเปรี้ยวน่าทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๑๓๖	๘๗.๗๔	๑๙	๑๒.๒๖
๑๐.	การรักษาเจืออักษะเสบทำได้โดยการขุดทินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๑๕๕	๑๐๐	-	-

สรุป จากการพบร่วมกับการป้องกันโรคฟันผุของเด็กนักเรียนในความคิดของผู้ตอบแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคฟันผุสามารถทำได้โดยดูแลอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๗๑ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๘ (๒. โรคฟันผุเกิดจากแบคТЕРИUM น้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ) ได้มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕๕.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ (๔. ฟันน้ำนมผ่านเข้าเป็นห้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๖ (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขนแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๖ (๖. ควรแปรงล้วนทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕๕.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายขนแปรง ด้วยแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๖ (๘. พันธุกรรมเริ่มแรกมีลักษณะเชิงชุน และจุดสีดำเนนตัวฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๙. นமเปรี้ยวน่าทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๔ (๑๐. การรักษาเจืออักษะเสบทำได้โดยการขุดทินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา มหาماء^๖
นักวิชาการหันคลาราณสุข

๒. เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ มีกิจกรรมการแปรรูปพื้นหลังอาหารกลางวันทุกวัน

๒.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนสามารถแปรรูปพื้นหลังอาหารกลางวันทุกวัน

บรรลุตามตัวบุคคลประสัติ เพราะการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่อง การดูแลสุขภาพซึ่งปากของเด็กนักเรียน สามารถพัฒนาทักษะการดูแลรักษาสุขภาพของปากของเด็กได้มากยิ่งขึ้น เด็กนักเรียนสามารถดูแลสุขภาพของปากของตนเองได้ด้วยการแปรรูปพื้นที่ถูกวิธี ตลอดจนการเลือกลักษณะของแปรรูปพื้นที่เหมาะสมกับช่องปาก และการเลือกใช้ยาสีฟันที่สีส่วนผสมของฟลูออไรด์ ทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพซึ่งปากที่ดี และเด็กนักเรียนทุกคนจะได้รับการตรวจพันกับพันตแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดโรคฟันผุ

ตารางสรุปแบบสังเกตพฤติกรรมการแปรรูปที่ถูกวิธี

“โครงการเด็กไทยฟันดี ชีวีมีสุขทุกช่วงวัย”

ณ โรงเรียนบ้านภาลอชีรา และโรงเรียนบ้านชราอย ตำบลปาเม็ส อำเภอสุไหงโภ-ลอก จังหวัดนราธิวาส ก่อน-หลัง ให้ความรู้ จำนวน ๑๕๕ คน

ตารางที่ ๔ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการแปรรูปโดยวิธี horizontal scrub technique ก่อนการให้ความรู้ ($n = ๑๕๕$)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	ก่อนให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๔๑	๒๖.๔๔	๙๖	๕๓.๕๔
๒. การวางแผน	๓๖	๒๓.๒๓	๙๑	๕๗.๗๗
๓. การขยับแปรง	๔๔	๓๔.๘๔	๗๗	๔๗.๑๐
๔. การแปรงลิ้น	๓๗	๒๓.๘๗	๙๐	๕๖.๐๖
๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน	๓๖	๒๓.๒๓	๙๑	๕๗.๗๗

สรุป จากการพบร่วมกันของนักเรียนโรงเรียนบ้านภาลอชีรา และโรงเรียนบ้านชราอย โดยก่อนการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๔ (๒. การวางแผน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๓ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๗ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๐ (๔. การแปรงลิ้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๖ และ (๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๓ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๗

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา มหานาม
นักวิชาการทันตสาธารณสุข

ตารางที่ ๖ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีผลติกรรมการแปรงพื้นโดยวิธี horizontal scrub technique
หลังการให้ความรู้ (ก = ๑๕๕)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	หลังให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับประง	๑๒๕	๘๐.๖๕	๓๐	๑๙.๓๕
๒. การวางแผน	๑๒๗	๘๑.๘๔	๒๘	๑๘.๑๖
๓. การขับแปรง	๑๕๕	๑๐๐.๐๐	-	-
๔. การแปรงลืน	๑๓๒	๘๕.๑๖	๒๓	๑๔.๘๔
๕. ระยะเวลาในการแปรงพื้น	๑๔๐	๙๐.๓๒	๓๕	๙.๖๘

สรุป จากตาราง พบว่าเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านภาลอชีรา และโรงเรียนบ้านชราวย โดยหลังการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับประง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๕) (๒. การวางแผน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๔ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๖) (๓. การขับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน) (๔. การแปรงลืน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๖ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๔ และ (๕. ระยะเวลาในการแปรงพื้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๒ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๘ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กิจกรรมที่ ๒ จัดอบรมการส่งเสริมทันตสุขภาพกลุ่มผู้ปักครองและครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิسلام ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านชราวย และศูนย์พัฒนาเด็กบ้านภาลอชีรา)

๑. เพื่อให้ผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก และสามารถแปรงพื้นให้เด็กได้อย่างถูกวิธีและสะอาด

๑.๑ ทั้งชั้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๘๐ ของผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก และสามารถแปรงพื้นให้เด็กได้อย่างถูกวิธีและสะอาด

บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพาะผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กให้ได้รับความสนใจ และความร่วมมือเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินกิจกรรมผ่านกล่าวไปได้ด้วยดี มีการແلاءเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินประสิทธิภาพ ผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็ก พร้อมทั้งสร้างบรรยายการในการให้ความรู้ให้เป็นกันเอง มีการเล่นเกมส์ตอบคำถามชิงรางวัล และมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจง่าย โดยใช้แบบทดสอบความรู้ ก่อน-หลังเข้าร่วมโครงการ พบร่วมผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้เรื่อง การป้องกันโรคพื้นผุ หลังเข้าร่วมโครงการ ผู้ปักครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้เพิ่มขึ้นระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป) ตอบถูกจำนวน ๑๐ ข้อ จำนวน ๑๑๙ คน จาก ๑๒๗ คน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๓.๗๐ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีการสอนให้คัดกรองโรคพื้นผุ โดยนำสื่อรูปภาพของพื้นปกติ รอยโรคพื้นผุ และพื้นที่ได้รับการบูรณะแล้ว ซึ่งผู้ปักครอง และครู

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจารุรา นาหมะ
นักวิชาการพัฒนาระบบสุข

ผู้ดูแลเด็กสามารถแยกโรคพันธุ์ได้อย่างชัดเจน มีการฝึกปฏิบัติการตรวจพันธุ์ของเด็ก โดยมีทันตบุคลากรดูแล และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยใช้แบบตรวจพัน และแบบสังเกตการตรวจพัน พบร่วมกับครอง และครู ผู้ดูแลเด็กสามารถตรวจพันได้อย่างถูกต้อง ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีการฝึกปฏิบัติการแปรงพันในแบบจำลองพันทุกคน พร้อมยังมีการฝึกปฏิบัติทักษะการแปรงพันจริง โดยควบคุมดูแลโดยทันตบุคลากรอย่างใกล้ชิด และมีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปรงพันที่ไม่ถูกวิธีทันที โดยใช้แบบสังเกตการแปรงพัน พบร่วมกับครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีทักษะในการแปรงพันที่ถูกวิธีและสะอาด จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การประเมินความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพันในผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็ก

๑. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพันผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็กก่อนการพัฒนา

๑.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพันผู้ก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพันผู้ก่อนการพัฒนา พบร่วมกับครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๙๐.๐๐ ในประเด็นค่าdam (๓. ยาสีฟันสมฟลูออรีดช่วยป้องกันพันผู้ได้ , ๔. พันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๐.๖๗ ในประเด็นค่าdam (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่เข้มแปรงแข็งจะทำให้แปรงพันได้สะอาด , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงพัน , ๘. พันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวขุ่น และจุดสีดำเนินตัวพัน , ๑๐. การรักษาเทปอกอักษรสำหรับทำได้โดยการขาดทินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงพันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ) และระดับต่ำร้อยละ ๑๖.๒๖ ในประเด็นค่าdam (๑. การป้องกันโรคพันผุสามารถทำได้โดยคงอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดพันง่าย , ๒. โรคพันผุเกิดจากแมลงกินพัน , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ , ๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้พันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย) ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคพันผู้ในผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็กก่อนการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพันผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป)	๒	๙๐.๐๐
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๔	๗๐.๖๗
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๑	๑๖.๒๖

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา มาหามะ
นักวิชาการพัฒนาสารสนเทศ

๑.๒ ความรู้ในการดูแลสุขภาพของปากของผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็กแยกรายชื่อ-ก่อนการพัฒนา

ตารางที่ ๘ จำนวนร้อยละของผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคพิษแมลงรายชื่อ-ก่อนการพัฒนา (ก=๑๙๗)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ก่อนการรับการอบรม(Pre-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคพิษแมลงสามารถทำได้โดยดออาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๔๕	๔๕.๖๗	๖๙	๕๕.๓๓
๒.	โรคพิษแมลงจากแมลงวัน	๖๖	๕๑.๘๗	๖๑	๔๕.๐๓
๓.	ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันหักนิ่นไม่จำเป็นต้องรักษา	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๕.	ควรเลือกแปรรูปสีฟันที่ขันแปรรูปแข็งจะทำให้แปรรูปน้ำได้สะอาด	๙๒	๗๒.๔๔	๓๕	๒๗.๕๖
๖.	ควรแปรรูปถุงครัวหลังการแปรรูปฟัน	๘๕	๖๖.๙๓	๔๒	๓๓.๐๗
๗.	การเลือกแปรรูปสีฟันควรเลือกแปรรูปที่มีขันน้ำมีการวนของปลายขันแปรรูป ด้ามแปรรูปจับนัดมือ ขนาดเหมาะสมกับอายุ	๔๒	๓๓.๐๗	๘๕	๖๖.๙๓
๘.	ฟันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะเสี้ยวๆ และจุดสีดำบนตัวฟัน	๘๔	๖๖.๑๔	๔๗	๓๓.๘๕
๙.	นมเบร์ยามีทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๖๙	๔๔.๓๓	๔๕	๔๕.๖๗
๑๐.	การรักษาเหงือกอักเสบทำได้โดยการขุดทิ้น น้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรรูปนร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๙๙	๗๗.๗๗	๒๙	๒๒.๒๒

สรุปผล

นางสาวจารุรา มานะ
นักวิชาการพัฒนาสารสนเทศ

สรุป จากการพัฒนาแบบทดสอบก่อนการอบรม (Pre-test) โครงการเด็กไทยพื้นดิน ชีวิมสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเมิน คำถาวร (๑. การป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำได้โดยดูอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ (๒. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๓ (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรเดซ์ช่วยป้องกันฟันได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. พื้นน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน คิดเป็นร้อยละ - (๕. ควรเลือกแปรงสีฟันที่เข้มแปรงแข็งจะทำให้แปรงพันได้สะอาด มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๔ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๖ (๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๙๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๓ (๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๐๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๙๓ (๘. พันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวชุ่ม แลจุดสีดำเน้นด้าฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑๔ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๕ (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๓ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๗ (๑๐. การรักษาหรืออักเสบทำได้โดยการขูดทันตกรรม และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรงฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๑๗ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓

๓. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคพื้นผุของเด็กนักเรียนหลังการพัฒนา

๓.๑ ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุหลังการพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุของผู้ปกครอง และครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้อยู่ในระดับสูง ร้อยละ ๘๙.๓๔ ในประเด็นคำถาวร (๑. การป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำได้โดยดูอาหารหวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย , ๒. โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินฟัน , ๓. ยาสีฟันผสมฟลูออไรเดซ์ช่วยป้องกันฟันได้ , ๔. ควรเลือกแปรงสีฟันที่เข้มแปรงแข็งจะทำให้แปรงพันได้สะอาด , ๖. ควรแปรงลิ้นทุกครั้งหลังการแปรงฟัน , ๘. พันผุระยะเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวชุ่ม แลจุดสีดำเน้นด้าฟัน) ระดับปานกลางร้อยละ ๗๒.๔๔ ในประเด็นคำถาวร (๔. พื้นน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา , ๗. การเลือกแปรงสีฟันควรเลือกแปรงที่มีขนนุ่ม มีการมนของปลายแปรง ด้ามแปรงจับถนัดมือขนาดเหมาะสมกับอายุ) และระดับต่ำร้อยละ ๔๑.๓๔ ในประเด็นคำถาวร (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้ฟันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย , ๑๐. การรักษาหรือ

สำเนาถูกต้อง
นางสาวอาชฎร์ มหา自在
นักวิชาการพัฒนาสารสนเทศ

อักษรเป็นที่ได้โดยการชุดหินน้ำลาย และการต่อและรักษาความสะอาด โดยการแบ่งพื้นร่วมกับการใช้เหมดพื้น เป็นประจำ) ดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุในผู้ป่วย และความรู้ดูแลเด็กหลัง การพัฒนา

ระดับความรู้ในการป้องกันโรคพื้นผุ	จำนวน (ข้อ)	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ความรู้ระดับสูง (ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)	๖	๙๙.๓๔
ความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ ๖๐-๗๙)	๒	๗๒.๕๔
ความรู้ระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)	๑	๔๑.๓๔

๓.๙ ความรู้ในการดูแลสุขภาพของปากของผู้ป่วย และความรู้ดูแลเด็กแยกรายข้อ-หลังการ พัฒนา

ตารางที่ ๑๐ จำนวนร้อยละของผู้ป่วย และความรู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ที่ถูกต้องในการป้องกันโรคพื้นผุแยก รายข้อ-หลังการพัฒนา (ก=๑๒๗)

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๑.	การป้องกันโรคพื้นผุสามารถทำให้โดยดูดอาหาร หวาน น้ำตาลและอาหารที่เหนียวติดฟันง่าย	๑๒๒	๙๖.๐๖	๕	๓.๙๔
๒.	โรคพื้นผุเกิดจากแมลงกินพื้น	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๓.	ยาสีฟันสมฟลูออร์เด็กช่วยป้องกันฟันผุได้	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔.	ฟันน้ำนมผุเมื่อเจ็บน้ำต้องรักษา	๙๘	๗๗.๗๑	๒๙	๒๒.๒๙
๕.	ควรเลือกแปรงสีฟันที่ขันแปรงแข็งจะทำให้แปรงฟันได้สะอาด	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๖.	ควรแปรงล้วนทุกครั้งหลังการแปรงฟัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา นาหมะ^{๒๙}
นักวิชาการพัฒนาชุมชน

ข้อที่	ประเด็นข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม หลังการรับการอบรม(Post-test)			
		ถูกต้อง	ร้อยละ	ไม่ถูกต้อง	ร้อยละ
๗.	การเลือกแปรรูปสีพื้นควรเลือกแปรรูปที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันแปร ด้ามแปรงับสนั่นเมื่อขนาดเหมาะสมกับอายุ	๘๗	๖๘.๕๐	๔๐	๓๑.๕๐
๘.	พันธุรุษยเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวซุ่น และจุดเดียวบนหัวพัน	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๙.	นมเปรี้ยวไม่ทำให้พันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย	๔๙	๓๙.๘๐	๗๙	๖๒.๒๐
๑๐.	การวักษาเท็จออกเสบทำได้โดยการขาดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรฟันร่วมกับการใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำ	๕๗	๔๔.๘๘	๗๐	๕๕.๑๒

สรุป จากการพนวณาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุของผู้ป่วยครอง และครุผู้ดูแลเด็กในความคิดของผู้ตอบแบบทดสอบหลังการอบรม (Post-test) โครงการเด็กไทยพันดี ชีวมีสุขทุกช่วงวัย ในข้อประเด็นคำถาม (๑. การป้องกันโรคพันผุสามารถทำได้โดยการดูแลหินน้ำตาลและอาหารที่เห็นยาดีพันง่าย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๖ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๐ (๒. โรคฟันผุเกิดจากเนยจิกฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๓. ยาสีฟันผสมฟลูออร์ได้ช่วยป้องกันฟันผุได้ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๔. พันน้ำนมผุไม่จำเป็นต้องรักษา มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๗ (๕. ควรเลือกแปรรูปสีพื้นที่ขันแปรจะทำให้แปรฟันได้สะอาดดี มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๖. ควรแปรรูปสีพื้นทุกครั้งหลังการแปรฟัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๗. การเลือกแปรรูปสีพื้นควรเลือกแปรรูปที่มีขันนุ่ม มีการมนของปลายขันแปร ด้ามแปรงับสนั่นเมื่อขนาดเหมาะสมกับอายุ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๐ (๘. พันธุรุษยเริ่มแรกมีลักษณะสีขาวซุ่น และจุดเดียวบนหัวพัน มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน - คน (๙. นมเปรี้ยวไม่ทำให้พันผุ เพราะมีน้ำตาลน้อย มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘๐ (๑๐. น้ำมันพืชที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก นมเปรี้ยว ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา มากาม
นักวิชาการพัฒนาการณสุข

คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐ ผู้ตอบแบบทดสอบที่ไม่ถูกต้องจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๐ (๑. การรักษา
เงื่อนอักษร์ที่ได้โดยการชุดหินน้ำลาย และการดูแลรักษาความสะอาด โดยการแปรปันร่วมกับการใช้ไหม
ขัดฟันเป็นประจำ มีผู้ตอบแบบทดสอบที่ถูกต้องจำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘ ผู้ตอบแบบทดสอบที่
ไม่ถูกต้องจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๒

ตารางสรุปแบบสังเกตพฤติกรรมการแปรปันที่ถูกวิธี

“โครงการเด็กไทยพื้นดิน ชีวิมีสุขทุกช่วงวัย”

ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสสະ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชาวรายอ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชาวอีซิรา

ตำบลปาสมัย อําเภอสุไหงโภ-ลอก จังหวัดนราธิวาส

ก่อน-หลัง ให้ความรู้ จำนวน ๑๙๗ คน

ตารางที่ ๑๑ จำนวนร้อยละของผู้ป่วย และครูผู้ดูแลเด็กที่มีพฤติกรรมการแปรปันโดยวิธี horizontal
scrub technique ก่อนการให้ความรู้ ($k = ๑๙๗$)

หัวข้อการสังเกตพฤติกรรม	ก่อนให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรง	๖๖	๔๓.๘๗	๖๑	๕๖.๑๓
๒. การวางแผน	๕๔	๔๕.๖๗	๖๙	๕๔.๓๓
๓. การขยับแปรง	๔๔	๓๗.๘๐	๗๙	๕๕.๒๐
๔. การแปรงลิ้น	๗๒	๕๖.๖๙	๔๕	๔๓.๓๑
๕. ระยะเวลาในการแปรงฟัน	๔๙	๓๘.๕๕	๑๔	๖๑.๔๕

สรุป จากตาราง พบร่วมกับครอง และครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสสະ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
บ้านชาวรายอ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชาวอีซิรา โดยก่อนการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรง
ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ
๕๖.๑๓ (๒. การวางแผน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน
๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๓ (๓. การขยับแปรง ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐
ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๒ (๔. การแปรงลิ้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๙
ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๑ และ (๕. ระยะเวลาในการ
แปรงฟัน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๔ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๖๑.๔๕

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชรา นาหานะ

นักวิชาการพัฒนาชุมชน

ตารางที่ ๑๒ จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มีพุทธิกรรมการแปรปั้นโดยวิธี horizontal scrub technique หลังการให้ความรู้ ($k = ๑๙๗$)

หัวข้อการสังเกตพุทธิกรรม	หลังให้ความรู้			
	ปฏิบัติได้ถูกต้อง		ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การจับแปรปั้น	๑๑๕	๕๐.๔๕	๑๒	๕.๔๕
๒. การวางแผน	๑๒๒	๕๖.๐๖	๕	๓.๘๔
๓. การขยับแปรปั้น	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๔. การแปรรื้น	๑๒๗	๑๐๐.๐๐	-	-
๕. ระยะเวลาในการแปรปั้น	๑๑๙	๕๓.๗๐	๘	๖.๓๐

สรุป จากรายงาน พบร่วมกับครุกรอง และครุผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอิสลาม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านชราเยอ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกวาวาลอซีชา โดยหลังการให้ความรู้ในหัวข้อประเด็น (๑. การจับแปรปั้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๕ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๕) (๒. การวางแผน ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๖ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๔) (๓. การขยับแปรปั้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน) (๔. การแปรรื้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน - คน ผล (๕. ระยะเวลาในการแปรปั้น ปฏิบัติได้ถูกต้อง จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๐ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๐ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. ผลลัมภุทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

- บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
 ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพราะ

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับจากอนุมัติ ๘๗,๑๖๒ บาท

งบประมาณเบิกจ่ายจริง ๘๗,๑๖๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ - บาท คิดเป็นร้อยละ ๐

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาษา งามธรรม
ผู้อำนวยการหันลภาระณสุข

๔.ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

ปัญหา/อุปสรรค (ระบุ)

กิจกรรมที่ ๑ จัดอบรมให้ความรู้เรื่อง ปัญหารोครพันธุ และเฝ้าระวังติดตามสุขภาพอนามัยของปากเด็กนักเรียน
“หม้อพันโนโรงเรียน” และสาธิตฝึกปฏิบัติการแปรงฟัน

เมื่อเก็บข้อมูลในเชิงลึกพบว่าเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมการกินอาหารหวานเหี้ยวดีฟันซ่อนดีมีน้ำอัดลม น้ำหวาน และอาหารจunk food ที่มีไข้ในโรงเรียน พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กนักเรียนมีสภาวะการเกิดโรคฟันผุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหานี้ยังคงต้องเน้นและร่วมกันแก้ไขให้ได้อย่างแท้จริงต่อไปในอนาคต

แนวทางการแก้ไข

ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการกินอาหารหวานของเด็กนักเรียน สร้างนโยบายการลดอาหารหวานเหี้ยวดีฟัน น้ำอัดลม น้ำหวาน และอาหารจunk food ลง และให้เด็กรับประทานผลไม้แทน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็กในการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง

ลงชื่อ ..... ผู้รายงาน

(นางสาวอาชฎา มาหามะ)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข(ทันตสาธารณสุข)

วันที่ ๑๐ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๖

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอาชฎา มาหามะ
นักวิชาการพัฒนาสาธารณสุข